

Kokeilut

Kansalaiset ovat mukana ideoimassa ja toteuttamassa nopeampoisia ratkaisuja, joiden tavoitteena on kehittää ja parantaa palveluita.

Kuulemis-tilaisuudet

Osallistujat saavat tietoja tietyistä valmisteltavista asioista ja voivat esittää kysymyksiä ja omia näkemyksiään kaikille avoimissa tilaisuuksissa.

Muutoksenhaut

Kansalaiset voivat hakea muutosta päätöksiin, tehdä kantelun viranomaisen toiminnasta tai jättää muistutuksia viranomaisten ehdotuksista.

Lausunnot

Esimerkiksi järjestöt, yhdistykset, yksittäiset ihmiset, voivat kertoa näkemyksensä valmisteilla olevasta asiasta. Lausuntoja pyydetään kaikilta kiinnostuneilta. Palaute kootaan ja julkaistaan.

Neuvottelu- ja toimikunnat

Toimikunnat tekevät aloitteita, esityksiä ja lausuntoja. Osa näistä osallistuu asian tai alueen kehittämiseen ja järjestää tilaisuuksia. Osalla voi olla taloudellista päätösvaltaa esimerkiksi järjestöjen avustuksissa ja pienimuotoisessa kehittämisessä.

Osallistuva budjetointi

Kansalaiset ovat tiiviisti mukana suunnittelemassa ja päättämässä taloutta ja resursseja koskevista asioista.

Osallisuustyöpaja

Pienryhmän ohjattua ideointia ja epämuodollista keskustelua yhteisistä asioista.

Palvelumuotoilu

Kansalaiset ja työntekijät kartoittavat yhdessä palvelutarpeita ja kehittävät niiden pohjalta palveluita. Apuna voidaan käyttää esimerkiksi osallistujien päiväkirjoja ja kokemuksia palveluiden sujuvuudesta.

Yleisötilaisuus

Asioita esitellään avoimissa tilaisuuksissa. Osallistujat voivat kertoa mielipiteensä virkamiehille/viranhaltijoille tai poliittisille päättäjiille. Vuorovaikutteisissa tilaisuuksissa osallistujia avustetaan keskustellen etsimään ratkaisuja ja ideoita.

Toimikunnat - raadit

Alueellisesti tai aiheen mukaan järjestetyt kokoonpanot, jotka tuovat kansalaisten näkemykset valtioon/kunnan/ maakunnan tietoon, tekevät aloitteita, antavat lausuntoja ja osallistuvat kehittämiseen.

Verkkokyselyt ja -keskustelut

Ihmiset voivat kertoa mielipiteitään ja/tai keskustella ajankohtaisista asioista Internetissä. Verkossa tapahtuva keskustelu voidaan kohdistaa myös johonkin rajattuun asiaan/ ongelmaan, jolloin asukkaat voivat yhdessä etsiä uusia ratkaisuja ja ideoita siihen (joukkoistaminen).

Viestintä

Valtion virasto/kunta/ maakunta viestii monikanavaisesti ja vuorovaikutteisesti. Kansalaiset saavat tietoa ja voivat antaa palautetta valmisteilla olevista asioista ja palveluista median, sähköisten viestimien ja esimerkiksi julkisten tilojen välineiden avulla.

Yhteiskehittäminen

Yhteiskehittämisen työpajassa joukko palvelujen käyttäjiä, työntekijöitä ja muita palveluntuottajia voivat yhdessä suunnitella ja kehittää palveluja.

Sosiaalinen media

Valtion virasto/palvelu/kunta/maakunta esittelee toimintaansa esimerkiksi Facebookissa ja keskusteluun voi osallistua. Myös yhdistykset ja muut toimijat voivat ylläpitää keskustelua sosiaalisessa mediassa ja koota palautetta.

Fokusryhmät

Fokusryhmässä eli ryhmäkeskustelussa tietoa kerätään haastatteleamalla pientä ryhmää kerrallaan tietyistä teemasta. Fokusryhmiä voidaan käyttää sekä asioiden esilletulo- että valmisteluvaiheessa.

Kansalaisraati

Osallistujat kootaan siten, että raatilaiset muodostavat alueen väestön pienois-koossa. Raatilaiset kuulevat asiantuntijoita ja keskustelevat ohjaajien johdolla. Lopuksi raatilaiset laativat aiheesta yhteisen julkilausuman, joka esitellään päättäjiille.

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

Kumppanuuspöydät

Eri toimijat (kansalaiset, yhdistykset, yritykset ja seurakunnat yms.) kokoontuvat keskustelemaan yhteisistä asioista. Käydään läpi tavoitteita sekä kuka tekee mitään ja millä resursseilla. Kumppanuuspöydät voivat olla paikallisia, alueellisia tai teemallisia.

Tekstien selkeytys

Keskeisimmistä teksteistä selkokieliset versiot.

Selkokieliset tekstit

Kielen laadulla on asetettu tavoitteet. Turhia tekstejä karsitaan pois. Tekstejä koeluetutetaan.

Visualisointi

Asioiden ja viestien selkeyttäminen kuvien, kaavioiden tai videoiden avulla.

Demokratia-palvelujen käyttö

Hyödynnetään demokratia.fi -palveluja kuten otakantaa.fi, lausuntopalvelu.fi, [nuorten ideat.fi](https://nuorten.ideat.fi).

Selkeät kuvaukset

Organisaation tehtävät, palvelut ja rakenne on kuvattu selkeästi ja ymmärrettävästi.

Ymmärrettävyyden testaus

Tekstien ja kuvausten testaus kansalaisilla, asiakkailla ja asiantuntijoilla.

Sidosryhmätilaisuudet

Sidosryhmiä kutsutaan säännöllisesti tilaisuuksiin, joissa käsitellään ajankohtaisia tai tulevia aiheita.

Viestintäkoulutus

Varmistetaan, että virkamiehillä on tarvittavat taidot ja tiedot viestinnän toteutukseen.

Alueelliset paneelit tai neuvottelut

Kaikille avoimia tilaisuuksia, joissa käsitellään alueen kansalaisille/asukkaalle tärkeitä kysymyksiä.

Avoimen datan hyödyntäminen

Avoin data on julkisen sektorin tuottamaa tai hallinnoimaa tietoa, joka on konekielisessä muodossa ja maksutta kenen tahansa käytettävissä, muokattavissa ja jaettavissa sekä yksityisiin että kaupallisiin tarkoituksiin

Avoimien ovien päivät

Kansalaiset voivat vierailla viraston tai laitoksen tiloissa ja tutustua virkamiehiin/viranhaltijoihin ja/tai luottamushenkilöihin.

Avoin valmistelu

Kansalaiset voivat esittää näkemyksiään valmisteilla olevaan asiaan esimerkiksi kuulemistilaisuuksissa, suorilla yhteydenotoilla tai verkkokeskustelujen kautta.

Digitaaliset vuorovaikutteiset alustat

Kansalaiset voivat antaa mielipiteitään palveluista ja niiden parantamisesta. Esim. mobiilisovelluksen avulla saadaan hyödyllisiä vinkkejä ja tietoa oman alueen asioista.

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**

**TOIMINTA-
KORTIT**